

4YOU: Může nám film Barbie pomoci nastolit spravedlnost?

4YOU

Může nám film Barbie pomoci nastolit spravedlnost?

Vzpomínám si na okamžik, kdy jsem dostala svou první Barbie. Psal se rok 1993, byly mi čtyři roky a já se probouzela po třetí operaci ušní sondy. Odměnou za tuto odvahu mi byla Barbie na spaní, jejíž oči se měnily z otevřených na zavřené. Byla oblečená v chlupaté růžové noční košilce s krajkovými manžetami, ve stejných bačkůrkách, s žinkou, kartáčkem na zuby a plastovým hřebenem.

V následujících letech jsme se starším bratrem trávili celé víkendy stavěním několikapatrových domů pro mou stále se rozšiřující sbírku Barbie z naší stejně působivé stavebnice Lego. Nakonec se k nim přidal „jen Ken“, aby měl můj bratr kluka, který se hodí do našich propracovaných scén.

Jsem cílovou skupinou pro okamžitý filmový hit Greta Gerwigové, Barbie. Po odchodu z kina v sobotu večer jsem si okamžitě koupila lístek na představení v neděli odpoledne. Očekávala jsem, že se mi film bude líbit. Herecké obsazení je různorodé a talentované, soundtrack je nabitý superhvězdami a předchozí projekty Gerwigové, Lady Bird (2017) a Malé ženy (2019), jsou dva z nejdojemnějších filmů zaměřených na ženy, které kdy byly natočeny.

Nečekala jsem však, že při prožívání života očima Stereotypní Barbie uroním víc slz než očima sester Marchových. (Přibalte si kapesníky!)

Moje recenze bez spoilerů: Tento film není jen o kráse a radosti dětské představivosti. Tento film je víc než společenským komentářem o zkušenosti být ženou v reálném světě.

Barbie je film o lidském stavu a o tom, co se stane se všemi lidskými bytostmi, když nám není dána svoboda přiměřeně a otevřeně projevovat emoce bez studu. Barbie je film, který nám připomíná, že naše představivost nemá žádné hranice, ale spravedlnost vyžaduje nepříjemné emoce a větší představivost, než si možná dovolíme.

Varování: Velké spoilery k ději filmu. Čtěte na vlastní nebezpečí!

Jádro zápletky se soustředí na vyprávění Helen Mirrenové na začátku filmu: „Díky Barbie jsou všechny problémy feminismu a rovnoprávnosti vyřešeny – alespoň si to myslí barbíny.“

Film dále staví do kontrastu přetrvávající existenci patriarchátu v reálném světě a údajnou dokonalou rovnost v Barbielandu. Divák se však musí ptát: „Je Barbieland tak dokonalý, jak se zdá?“.

Barbieland je matriarchát. Barbíny zastávají všechny možné profese – stavební dělnice, lékařky, prezidentky, veterinářky. Dokonce i Nejvyšší soud je obsazen barbínami. Přiznám se, že když jsem sledovala, jak barbíny zaplnily celý Nejvyšší soud, cítila jsem hrdost.

Na akci na Georgetownské univerzitě v roce 2015 soudkyně Ruth Bader Ginsburgová poznamenala, že když se jí zeptali, kolik žen stačí na Nejvyšším soudu, odpověděla: „Devět“. Dále podotkla: „Bylo tam devět mužů a nikdo na to nikdy nevznesl dotaz.“. Nemohu si pomoci, ale myslím, že by se jí tento film líbil.

Ken zůstává ve stínu Barbie. „Barbie má každý den skvělý den,“ říká nám vypravěč. „Ken má skvělý den, jen když se na něj Barbie podívá.“

„Barbie má každý den skvělý den,“ říká nám vypravěč. „Ken má skvělý den, jen když se na něj Barbie podívá.“

Když se Glorie a Saša dostanou ze skutečného světa do Barbielandu, upozorní, že pokud všechny domy snů patří barbínám, kde bydlí Kenové? Barbie nemá tušení.

Faktem je, že ačkoli Nejvyšší soud plný devíti krásně oblečených a rovnoprávných žen vypadá idylicky, skutečnou rovnoprávnost nezažívají. Překvapilo mě, když si barbíny odhlasovaly obnovení matriarchátu, jaký byl předtím, než stereotypní Ken přinesl do Barbielandu patriarchát. Opravdu jsem očekávala, že když jsme se při tomto hlasování dívali do očí Stereotypní Barbie, co nevidět vyskočí a navrhne rovnoměrnější rozdělení moci mezi Barbíny, Keny, Allana, Midge, Skippera a Podivnou Barbie.

Váhání Barbie, zda promluvit, je příkladem toho, jak těžké je vyjádřit své myšlenky a pocity, když žijeme ve světě, který nás nevyzývá k tak velkým snům. V matriarchátu Ken nedokáže vyjádřit, že se cítí ztracený ve stínu, příliš se soustředí na to, jak zapadá do Barbiina života, zatímco Barbie má povoleny pouze zábavné, pozitivní emoce. V našem vlastním reálném světě patriarchátu cítí Barbie v pohledu mužů kolem sebe podtext násilí a Ken je povzbuzován, aby se stal součástí tohoto násilného, utlačovatelského podtextu už jen tím, že existuje. Opět je jim oběma odepřeno plně prožívat emoce.

Jak v patriarchální, tak v matriarchální společnosti tohoto filmu jsou potřeby a emoce jednoho pohlaví potlačovány ve prospěch pozornosti druhého. Jak ve Skutečném světě, tak v Barbielandu je plný citový prožitek potlačován a bez něj nemůže představitost dostatečně růst, aby se vytvořila rovnost.

V reprezentaci, kterou tento film poskytuje, jsou jisté mezery. Ano, existuje široká a krásná škála barbín, které ztvárňují ženy všech ras a typů postavy. Ale Kenové nemají takové zastoupení tělesných typů, jaké mají barbíny, které všechny vypadají konvenčně atraktivně.

Přestože je film chválen za obsazení, v němž je tolik otevřeně homosexuálních herců, je spíše heteronormativní. Každá Barbie má dokonale padnoucího Kena. Gloria a Saša nechají stereotypně bezradného tatínka doma na gauči s jeho aplikací na učení jazyků. Náušnicový kouzelník Ken a Allan, o nichž se v barbínovské tradici dlouho šuškal, že jsou gayové, nedostali příležitost nabídnout reprezentaci, v níž velká část LGBTQ komunity v tomto filmu doufala.

Když se stereotypní Barbie rozhodne stát se člověkem a opustit Barbieland, ví, že život je víc, než co jí Barbieland může dovolit. „Chci být součástí lidí, kteří vytvářejí smysl, ne věcí, které se vytvářejí. Chci tvořit představy. Nechci být tou představou.“

Když sedí na lavičce autobusu, prožívá pocity ve vzpomínkách Glorie se Sašou; pozoruje lidi, kteří kolem ní prožívají život, a pak se zadívá do tváře starší ženy, která má na hlavě trpytivě růžovou čelenku a rozumné, ale roztomilé ortopedické klínky, Barbie vidí, že v životě je krása. Barbie vidí krásu, která vychází z rozhodnutí dávat smysl, pokračovat v představách o tom, co vám může přinést budoucnost, i když každý den není ten nejlepší.

Když sedí na lavičce autobusu, říká starší ženě, že je krásná, a slyší, jak žena odpovídá: „Já to vím!“. Barbie zjišťuje, že sebevědomí a krása se nejlépe rozvíjejí životem, který přijímá naše měnící se já, sdílením těchto změn a smyslu, který ze změn vytváříme.

A nemělo by to být cílem nás všech?

V neděli ráno náš sbor v univerzitním baptistickém sboru zazpíval píseň „Místo u stolu“.

*Pro ženu a muže, místo u stolu,
Revize rolí, rozhodování o podílu.
S moudrostí a milostí, rozdělující moc,
Pro ženu a muže, systém, který je spravedlivý.*

Bůh má skutečně radost, když vytváříme spravedlnost, a spravedlnost v tomto světě vyžaduje, abychom každému člověku dali svobodu přiměřeně a otevřeně projevít emoce bez studu. Spravedlnost vytváříme tím, že si ji představujeme.

Ruth Handlerová řekla Barbie, že byla stvořena bez konce, protože nápady nemají konec. Bůh nás stvořil s představivostí, která nemá konec.

„Být člověkem může být dost nepříjemné. ... Lidé si vymýšlejí věci jako patriarchát a Barbie, jen aby se vyrovnali s tím, jak je to nepříjemné.“

Lidé jsou však také schopni vytvářet spravedlnost, pokud si jen dovolíme představivost a emoce, které jsou v tomto tvůrčím procesu zapotřebí.

Val Fisková

[Baptist News Global](#)

Val Fisková

Val Fisková

Val Fisková působí jako spolupracovnice pro studenty v univerzitním baptistickém sboru v Charlottesville ve státě Va. Vystudovala Judsonovu univerzitu a Truettův seminář na Baylorově univerzitě. Ve svém volném čase Val poskytuje ediční služby pro autory, kteří si sami vydávají

publikace.

-tep-

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Sít víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Sít víry](#)